

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
pentru școli/secții cu predare în limbile minorităților naționale și pentru românii din diaspora

Etapă județeană, 18 martie 2022
Clasa a V-a

Varianta 1

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte.**

Se dau texte:

A. „De bună seamă în dimineața aceea de iulie, cocoșul se trezise cu coada în sus. [...]

De-abia ieri după-masă l-am rugat pe curcan s-o măture. Și-a dat săracul, toată osteneala. Și acum are febră musculară. Iar azi, poftim! De câteva zile nici nu mai ai unde călca de murdărie...

Creasta îi scăpără de furie. Găinile îl priveau înfricoșate, ferindu-se din calea lui. În sinea lor îi dădeau dreptate: da, tânărul stăpân își cam făcea de cap.... Venise de o săptămână la bunici, și de atunci ograda, liniștita lor împărăție, era în fiecare zi lovită parcă de cutremur. Ce-i drept, bunica își rugase nepoțelul să se mai liniștească, iar bunicul se și răstise de câteva ori la el.

-Ei, poruncă de bunic, zâmbise nepoțelul. Și pe urmă, aici e la țară, pot să-mi fac de cap: nici tu administrator, nici tu comitet de bloc. Vacanță!

-Ce? N-am dreptate? Țipa cocoșul din nou. Sigur, adăugă el disprețuitor, tăceți, n-aveți curajul să-l supărați pe tânărul nostru stăpân, vă știu eu... Ați fi în stare, dacă v-ar cere-o, să-i faceți oul pătrat și învelit în celofan sau gata fiert și tăiat felii... Treaba voastră!

Bodogănea întruna, măsurând cu pași mari curtea.

-Priviți ce mocirlă! Tânărul nostru stăpân a răsturnat butoiul cu apă de ploaie. A curs apă ca într-o problemă de aritmetică cu hectolitri. Dar eu vreau curte uscată! Ce? A auzit tânărul stăpân că aș fi cerut postul de rățoi???

Cocoșul se plimba din ce în ce mai posomorât.

-Bine că cel puțin nu mai face tărăboi, își cârâiră la ureche câteva găini.

Dar tocmai atunci cocoșul începu să ție atât de tare, încât vă sfătuiesc să citiți mai departe povestea, cu vată în urechi.

-Alaltăieri, vă amintiți, nu? Tânărul nostru stăpân a fost vânător. Vânătoarea a ținut din zori și până seara. Priviți pretutindeni săgețile de șindrilă și șipcă cu care a început vânătoarea de ...hipopotami. Căci între orele 14 și 16 eu am fost hipopotam, știți bine... Priviți și ghiulelele cu care voia să mă răpună.... De toate calibrele: cartofi, ridichi, dovleci, castraveți risipiți prin toată curtea. Ieri, tânărul nostru stăpân a fost zidar. Ce a zidit, nu știu. În schimb, nimic n-a mai rămas nedărmăt.

Se opri încruntat.[...]

Găinile nici nu mai avură timp să dea alarma, când cocoșul se năpusti pe ușa bucătăriei și, dintr-un salt, se cufundă în oala ce fierbea pe plită.

(Mircea Sântimbreanu, **Poveste cu un cocoș**, vol. *Recreația mare*)

B. Cocoșul este masculul găinii. Acesta face parte din genul *Galus galus domesticus*. Ca și găina nici cocoșul nu este o pasăre pretențioasă la mâncare. De obicei mănâncă resturi din bucătărie (cotoare de varză, roșii, mere, etc). Se mai hrănesc și cu pâine, tărațe, porumb, grâu, iarbă, salată, și multe altele. Cocoșul este, de obicei, mai mare decât găina. Are ciocul ascuțit și poate fi recunoscut după penajul colorat, creasta, bărbia roșie mai pronunțată sau coada mai mare. Cocoșul este un mascul poligam și are un puternic instinct de apărător al femelelor din grupul său, mai ales când acestea clocesc ouăle. Exemplare agresive au fost folosite de-a lungul timpului în lupte de cocoși. Este o pasăre care obișnuiește să cânte dimineața devreme. Sunt mai multe rase de cocoși, câteva din acestea sunt Ohiki, Totenko, Kurokashiwa, și altele. Cocoșul și găina se reproduc prin ouă. Găina este cea care clocțește ouăle și are grijă de pui. După aproximativ 21 de zile ies din ouă mai mulți pui de găină pufoși.

(<https://www.toateanimalele.ro/domestice/cocosul/>)

Subiectul I – Elemente de construcție a comunicării

30 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect, cu privire la textele date.

1. Seria care conține cuvinte formate doar din consoane și vocale este:

- a) zidar, curte, bine, ciocul;
- b) bucătăriei, are, plimba, cocoșul;
- c) tocmai, opri, face, ușa;
- d) nepotelul, oala, dovleci, câteva.

3 puncte

2. Seria care conține numai cuvinte formate din două silabe este:

- a) coada, opri, apă, stăpân;
- b) parcă, seara, orele, pași;
- c) curtea, ușa, urmă, bloc;
- d) curcan, gata, face, zori.

3 puncte

3. Seria care conține numai sinonime ale cuvântului *furie* este:

- a) patimă, dezlănțuire, nepăsare, turbare;
- b) necaz, supărare, plăcere, eroism;
- c) mânie, pornire, înverșunare, supărare;
- d) neînfricare, îndrăzneală, dezastru, sensibilitate.

3 puncte

4. Seria care conține numai antonime ale cuvântului *a țipa* este:

- a) a urla, a sufla, a șopti, a șușoti;
- b) a murmura, a striga, a susura, a răcni;
- c) a șopti, a murmura, a fremăta, a șușoti;
- d) a fremăta, a răcni, a susura, a zbiera.

3 puncte

5. Sunt nearticulate toate substantivele din seria:

- a) bunic, tărațoi, împărăție, povestea;
- b) vacanță, curcan, dreptate, murdărie;
- c) stăpân, vânătoarea, apă, mocirlă;
- d) hipopotam, treaba, problemă, zidar.

3 puncte

6. Aparțin câmpului semantic al stărilor sufletești:

- a) disprețuitor, posomorât, supărat, înfricoșat;
- b) uscat, încruntat, înfricoșat, supărat;
- c) țișat, posomorât, dreptate, disprețuitor;
- d) încruntat, furie, supărat, dreptate.

3 puncte

7. În secvența „*Priviți ce mocirlă! [...] Dar eu vreau curte uscată!*” există:

- a) două verbe la modul indicativ;
- b) două verbe la modul imperativ;
- c) un verb la modul indicativ și două verbe la modul imperativ;
- d) un verb la modul indicativ și unul la modul imperativ.

3 puncte

8. Sunt la modul indicativ, timpurile: perfect simplu, perfect compus, imperfect, prezent, verbele din seria:

- a) am rugat, priveau, încep, vreau ;
- b) adăugă, a răsturnat, plimba, pot;
- c) a ținut, a zidit, țișă, a curs;
- d) voia, știu, năpusti, cufundă;

3 puncte

9. Seria care conține numai prepoziții este:

- a) de, în eu, nu;
- b) să, la, și, pe;
- c) în, cu, de, din;
- d) sau, da, la, pe.

3 puncte

10. În secvența „...*cocoșul se năpusti pe ușa bucătăriei și, dintr-un salt, se cufundă în oala ce fierbea pe plită.*” există:

- a) un predicat verbal;
- b) două predicate verbale;
- c) trei predicate verbale;
- d) patru predicate verbale;

3 puncte

Subiectul al II-lea – Lectură și redactare

40 de puncte

---

a. Înțelegerea textului nonficțional (20 de puncte)

- 1. Transcrie un enunț, din textul B, în care sunt prezentate diferite rase de cocoși. **3 puncte**
- 2. Menționează un aspect prin care cocoșul se deosebește de găină. **4 puncte**
- 3. Care este hrana acestor păsări? **5 puncte**
- 4. Prezintă, în 50 – 70 de cuvinte, două elemente specifice descrierii nonliterare, susținându-le cu exemple din text. **8 puncte**

Notă! Răspunsurile vor fi redactate în enunțuri, cu respectarea normelor de exprimare corectă, ortografie și punctuație.

b. Scriere despre textul ficțional (20 de puncte)

Scrie un text, de 150 – 200 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre copil și universul înconjurător*, valorificând textul A.

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- precizarea relației dintre copil și universul din jurul său, prin valorificarea textului dat;
- ilustrarea relației dintre copil și universul înconjurător cu două secvențe reprezentative;
- evidențierea limbajului expresiv al textului-suport.

Vei primi 14 puncte pentru conținutul compunerii și 6 puncte pentru redactare (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie și punctuație – 2 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.; respectarea numărului minim de cuvinte indicat în cerință – 1 p.).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie

Subiectul al III-lea – Elemente de interculturalitate

20 de puncte

Redactează un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, care să ilustreze mesajul din următoarea afirmație:
Vrei în această lume, să simți că ești nemuritor? Iubește pe fratele tău. Iubește-i pe oameni ca pe frați: în aceasta stă bucuria cea adevărată a vieții...

(Sf.Ioan Teologul)

În redactarea textului, vei avea în vedere:

- relatarea unei întâmplări, respectând succesiunea logică a faptelor;
- precizarea a două elemente ale contextului spațio-temporal;
- adecvarea conținutului la cerință/ valorificarea mesajului din afirmația dată .

Vei primi **14 puncte pentru conținutul compunerii** și **6 puncte pentru redactare** (registru de comunicare, stilul și vocabularul adecvate – 1 p.; coerența textului – 1 p.; ortografie și punctuație – 2 p.; așezarea în pagină și lizibilitatea – 1 p.; respectarea numărului minim de cuvinte indicat în cerință– 1 p.).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar dacă textul are numărul minim de cuvinte indicat și dezvoltă subiectul propus.